

Asiakirjan diaarinumero: 917/2021

Päivämäärä: 17.01.2022

Otsikko: Tampere, P-Hämpin laajennus, XI, XII, XVI, XVII ja XVIII,
asemakaavaehdotus nro 8670

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä EE(S)T</i>
Lehto Anna-Leena	Vahva	2022-01-17 14:07
Lyyra-Seppänen Anna Katariina	Vahva	2022-01-17 14:26

Tämä dokumentti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettynä.

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

[Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta >](#)

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

17.01.2022 DIAR: 917/2021

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
PL 487

33101 Tampere

kirjaamo@tampere.fi

Lausuntopyyntöne 03.12.2021.

TAMPERE, P-HÄMPIN LAAJENNUS, XI, XII, XVI, XVII JA XVIII, ASEMAKAAVAEHDO-
TUS NRO 8670

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Pirkanmaan maakuntamuseo on tutustunut sille toimitettuun aineistoon ja toteaa seuraavaa.

Maakuntamuseo on antanut hankkeesta aiemmin lausunnon ELY-keskukselle YVA-lain mukaisesti (diar. 317/2019) sekä Tampereen kaupungille tarkistetusta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja valmisteluaineistosta (diar. 517/2021). Edellisessä lausunnossaan maakuntamuseo edellytti, että kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointia tulee täydentää tiedoilla siitä, miten ajotunnelit ja liikennejärjestelyt sijoittuvat ja näkyvät lähimaisemassa sekä katutasossa tarkasteltaessa. Lisäksi todettiin tarve kirjata kaavaselostukseen ajotunnelin ympäristön rakennetun kulttuuriympäristön arvot ja vaikutukset niihin. Valmisteluaineiston nähtävillä olon jälkeen vaikutusarviointia ja havainneaineistoa on täydennetty koko aluetta koskevien lähtötietojen sekä jatkovalmisteluun edenneen Viinikankadun vaihtoehdon osalta. Kaavaselostuksessa on arvioitu vaikutuksia, joita maanpäällisistä rakenteista ja katujärjestelyiden muuttumisesta voi syntyä.

Ehdotusvaiheessa toteutettavaksi on valittu vaihtoehto 1., jossa uusi ajoyhteys rakennetaan ainoastaan Viinikankadulle. Maakuntamuseo katsoo, että tämä on kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvan kannalta myönteinen ratkaisu, sillä maastoleikkaukseen sijoittuva ja kasvillisuuden rajaama Viinikankatu ei ole kiinteässä maisemayhteydessä lähistöllä sijaitseviin maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Viinikankadun, Ratapihankadun ja Järvensivuntien liittymän kaupunkikuva on melko suurimittakaavaista ja kestää siten hyvin muutoksia. Tampereen yliopiston Atalpa-rakennus ei kuulu maakunnalliseen arvoalueeseen, eikä sillä ole suojelumerkintöjä. Ajotunnelin sijoittaminen Viinikankadulle luo tarvetta leventää katualuetta rakennuksen edustalla, jolloin rakennuksen ja kadun välissä sijaitseva nurmikaistale ja puurivistö jouduttaisiin poistamaan kaava-aineistossa esitetyllä tavalla. Tällä ei kuitenkaan ole huomattavaa merkitystä kulttuuriympäristön kannalta. Ajotunneli liittyy luontevasti osaksi sen eteläpuolella sijaitsevia, mm. Tampere–Jyväskylä -radan rautatiesillan ja Viinikan liikenneympyrän muodostamia, suuren mittakaavan liikennejärjestelyitä.

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO Museokeskus Vapriikki,

Alaverstaanraitti 5, 33101 Tampere. Puh. 040 6730784. Fax: 03 5656 5141

Sähköposti: pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi www.vapriikki.fi

Kaavaselostuksessa todetaan, että kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia voi syntyä uuden ajoyhteyden sekä uusien sisäänkäyntien, pysty-yhteyksien ja tekniikkakuilujen maanpäällisten rakenteiden toteuttamisesta.

Maanalainen asemakaava ei kuitenkaan muuta maanpäällisellä alueella voimassa olevia asemakaavoja, eikä sen ohjausvaikutus ulotu maanpäällisen alueen muutoksiin. Maanalaisen asemakaavan yleismääräyksissä edellytetään kuitenkin, että maanalaisen rakentamisen suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota yläpuoliselle alueelle sijoittuvasta muusta rakentamisesta, arvokkaasta kulttuuriympäristöstä tai arkeologisista kohteista johtuviin laatuvaatimuksiin, selvitystarpeisiin ja rajoituksiin.

P-Hämpin laajennuksen uudet henkilösisäänkäynnit ja tekniikkakuilut sijoittuisivat varsinaisten pysäköintitilojen läheisyyteen. Maanpäälliset rakenteet on tarkoitus integroida rakentamisen aikana olemassa tai suunnitteilla oleviin rakennuksiin ja rakenteisiin. Mahdollisia sijoituspaikkoja ovat mm. nykyinen Asematunneli; Asemakeskushankkeen uudisrakennukset henkilöratapihan länsi- ja itäpuolisilla alueilla; Tullin alueen olemassa tai suunnitteilla olevat rakennukset sekä Kalevantien pohjoisreuna mahdollisen ajotunnelin poistumisportaan osalta. Sijoitusalueet sijaitsevat suurelta osin arvokkaiksi tunnistettujen rakennettujen kulttuuriympäristöjen alueilla. Maakuntamuseo painottaa, että pysty-yhteydet on toteutettava kulttuuriympäristön arvoja vaarantamatta, hienovaraisesti ympäristöön sovittaen.

Muilta osin maakuntamuseolla ei ole asemakaavaehdotuksesta tai sen liiteaineistosta huomautettavaa. Hankkeen edetessä maakuntamuseo pyytää saada arvioitavaksi henkilösisäänkäyntien sijoittelua ja rakenteita koskevat suunnitelmat sekä ajotunnelin tarkennetut suunnitelmat. Aineistoihin pyydetään liittämään havainnekuvat, joiden avulla vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön on mahdollista arvioida.

Yksikön päällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Anna-Leena Lehto

Tiedoksi: Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan liitto; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto

A-LL/a-II

Kirjaamo

Lähettiläjä: Scarpellini Elisabet <elisabet.scarpellini@pirkanmaa.fi>
Lähetetty: perjantai, 17. joulukuuta 2021 10:13
Vastaanottaja: Kirjaamo; Ahponen Marjut; Lehtonen Sirpa Maarit
Kopio: Djupsjöbacka Hanna
Aihe: Tampere, P-Hämpin laajennus, XI, XII, XVI, XVII ja XVIII, Asemakaavaehdotus nro 8670 (TRE:228/10.02.01/2017)

Luokat: Keltainen luokka

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
PL 487
33101 Tampere

Viite: Lausuntopyyntö saapunut Pirkanmaan liittoon 7.12.2021
Asia: Tampere, P-Hämpin laajennus, XI, XII, XVI, XVII ja XVIII, Asemakaavaehdotus nro 8670 (TRE:228/10.02.01/2017)

Pirkanmaan liitolle on lähetetty lausuntopyyntö otsikon kaavasta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 14.1.2022 mennessä.

Aineistoon tutustumisen jälkeen totean, että Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa ko. aineistosta.

Pirkanmaan liiton puolesta
Tampereella 17.12.2021

Elisabet Scarpellini
Assistentti
044 422 2256
elisabet.scarpellini@pirkanmaa.fi

PIRKANMAAN LIITTO

Maankäyttö ja liikenne

Kelloportinkatu 1 B / PL 1002

33100 / 33101 TAMPERE

(03) 248 1111

<https://www.pirkanmaa.fi>

[maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi](https://www.pirkanmaa.fi/maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi)

Väylävirasto
Trafikledsverket

Lausunto

1 (2)

LIVI/513/03.01.02/2018

12.1.2022

Tampereen kaupunki

Kirjaamo

kirjaamo@tampere.fi

Viite: lausuntopyyntö 14.5.2021 (TRE:228/10.02.01/2017)

Lausunto P-Hämpin laajennuksen maanalaisesta asemakaavaehdotuksesta (nro 8670)

Väylävirasto on tutustunut maanalaiseen asemakaavaehdotukseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Maanalaisen asemakaavan suunnittelualue sijaitsee Tampereen keskustassa. Pohjoisessa alue ulottuu Kyttälänkadun, Tammelankadun ja Itsenäisyydenkadun alapuolelle ja lännessä Tuomiokirkonkadun alapuolelle. Etelässä alue ulottuu Kalevantien ja Suvantokadun alapuolelle ja idässä Lähteenkadun, Salhojankadun, Yliopistonkadun ja Viinikankadun alapuolelle. Suunnittelualueen yläpuolisille alueille sijoittuu kerrostalovaltaisia asuin-, toimisto- ja liikekortteleita, Tampereen rautatieasema ja henkilöratapiha sekä puisto- ja katualueita. Suunnittelun tavoitteena on luoda asemakaavalliset edellytykset vuonna 2012 valmistuneen kalliopysäköintilaitos P-Hämpin laajennuksen toteuttamiselle. P-Hämpin laajennuksen alustavassa hankesuunnitelmassa esitetään, että hankkeessa toteutetaan yhteensä noin 1000 autopaikkaa käsittävä kalliopysäköintilaitos sekä tarvittavat yhteydet maanpäällisille kiinteistöille ja katuverkolle.

Väylävirasto on antanut 11.6.2021 lausunnon asemakaavaluonnoksesta. Väylävirastolla ei ole lisättävää aiempaan lausuntoon. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut osastonjohtaja Jaakko Knuutila ja esitellyt asiantuntija, maankäyttö Ville Vuokko.

Jakelu Tampereen kaupunki

Tiedoksi Veli-Matti Hirvonen
Heikki Virtanen

12.1.2022

Ville Kandell, Ramboll CM Oy
Eero Virtanen
Terhi Haapaniemi
Mikko Heiskanen
Pirkanmaan ELY-keskus, L-vastuualue
Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue

ASIAKIRJA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Jaakko Knuutila
Allekirjoitusaika	12.01.2022 14:57
Allekirjoittaja	Ville Vuokko
Allekirjoitusaika	12.01.2022 15:00

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Tampere, Asemakeskuksen maanalainen ak ehdotus.pdf
-----------	--

Tampereen kaupunki
kirjaamo@tampere.fi

Viite: lausuntopyyntö 3.12.2021

**Lausunto kaavaehdotuksesta, Maanalainen asemakaava, XI, XII, XVI JA XVII,
Tampere, Kyttälä, Tammela, Tulli, Kaleva, Kalevanharju, Asemakeskus, kaava
8670**

Tampereen kaupunki on pyytänyt Pirkanmaan ELY-keskuksen lausuntoa otsikossa mainitusta asemakaavan ehdotuksesta. Lausuntonaan ELY-keskus toteaa seuraavan:

Valmisteluvaiheen vaihtoehtoista on valittu jatkosuunnitteluun ratkaisu, jossa uusi ajoaukko rakennetaan ainoastaan Viinikankadulle. Pirkanmaan ELY-keskus näkee positiivisena, että Salhojankadun ajoaukosta on luovuttu, sillä sen myötä poistuu riskejä mm. kaupunkikuvan, liikenteen ja pohjavesiolosuhteiden osalta.

Ilmanlaatu

Kaavaan liittyvässä ilmanlaatuselvityksessä on annettu suosituksia ilmanvaihtoratkaisujen sijoittumisen suhteen. Keskeiset suositukset tulisi vähintään yleispiirteisellä tasolla täydentää kaavamääräyksiin. Maanpäällisissä tulevilla asemakaavamuutoksissa ja yleissuunnitelmissa on mahdollista tämän jälkeen tehdä tarkentavaa tulkintaa ja asettaa täsmällisempiä määräyksiä.

Vesiolosuhteet

Kaavaehdotuksen mukaisessa maanalaisessa pysäköintitilassa hulevesien hallintaa on tarpeen järjestää ohjaamalla ajoaukkojen ympäristössä pintavesiä pois joutumasta maanalaisiin tiloihin. Pintavesiä voi tästä huolimatta joutua pysäköintitiloihin, jolloin hulevesien poisto on tarpeellista ja vaatii myös laadullista hallintaa. Kaavamääräyksissä on edellytetty hulevesisuunnitelmaa sekä rakentamista että toimintaa koskien. Hulevesien osalta kaavamääräystä olisi hyvä täydentää siten, että tuodaan esille keskeiset riskit ja edellytetään niiden hallintaa.

Hulevesiä keskeisempi vesienhallintakysymys kaavaehdotuksen maanalaisessa kallioperään sijoittuvassa pysäköintihallissa on pohjavedestä muodostuvat vuotovedet ja niiden hallinta sekä hallin sisällä hulevesien tapaan että laajemmin hallin ympäristössä

pohjavesivaikutusten osalta. Rakentamisen ja käytön aikana muodostuva vuotovesi vaikuttaa laskevasti pohjavesien korkeuteen ja voi sitä kautta vaikuttaa paikoin myös maaperän kantavuuteen. Kyseessä on yksi hankkeen keskeisistä ympäristövaikutuksista. Riskejä, hallintakeinoja ja jatkoselvitystarpeita on avattu kaava-aineistossa, ja toimenpiteisiin on jo ryhdytty käynnistämällä pohjavesien esitarkkailu. Kaavamääräyksiä on tarpeen täydentää tuomalla esiin keskeiset riskit ja edellyttäen niiden hallintaa lisäselvitystarpeineen.

Ilmasto

Kaavoituksen yhteydessä on arvioitu hankkeen päästövaikutuksia. Kaavan selvitysaineistoissa on todettu, että hanke vähentää keskustan katuverkon liikennesuoritetta arviolta 8,5%. Maanalaisten pysäköintipaikkojen määrän kasvu kasvattaa ensi kädessä keskustan pysäköintikapasiteettia. Tätä kautta syntyy mahdollisuus vähentää pintapysäköintiä sekä jouhevoittaa kestävien liikkumistapojen sujuvuutta ja täydentää keskustan yhdyskuntarakennetta. Mikäli kaavan maanpinnalle mahdollistamat toimenpiteet eivät toteudu, saattaa kaava lopputulemana kasvattaa keskustaan suuntautuvan henkilöautoilun määrää liikennesuoritteiden vähenemisen sijaan. Epävarmuustekijät on hyvä tuoda kaavan vaikutusten arvioinnissa esiin.

ELY-keskus näkee positiivisena, että louhinnan päästövaikutuksia on arvioitu. Selvityksessä todetaan, että hankkeen hiilijalanjälkeen voidaan vaikuttaa mahdollisuuksien mukaan mm. kierrätysmateriaaleja suosimalla ja ilmastoystävällisellä pintamateriaalien valinnalla. Tämän osalta on mahdollista täydentää kaavamääräyksiä tai suosituksia.

Turvallisuus

Pelastusturvallisuutta ja henkilöturvallisuutta on käsitelty kaava-aineistossa tunnistuen keskeisiä riskejä ja jatkoselvitystarpeita. Keskeiset riskit ja niiden hallinta prosesseineen olisi tarpeen jatkossa huomioida myös kaavamääräyksissä.

Kaava sisältyy ELY-keskuksen MRL 18.2 mukaiseen valvontatehtävään ja siitä tulee pitää MRL 66 mukainen viranomaisneuvottelu.

Kaavalausunto on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueella, lausunnon valmisteluun on osallistunut vesiyksiköstä ylitarkastaja Nina Nenonen ja kehittämissyksiköstä erityisasiantuntija Valeria Kerkkä. Lausunto on allekirjoitettu sähköisesti. Lausunnon esitteli ylitarkastaja Mari Seppä ja ratkaisi yksikön päällikkö Pauliina Pelkonen.

TIEDOKSI

Pirkanmaan maakuntamuseo,

Minna Huttunen, Nina Nenonen, Valeria Kerkkä, Sari Tuomivaara,
Leena Ivalo / ELY-keskus

Tämä asiakirja PIRELY/537/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/537/2018 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pelkonen Pauliina 14.01.2022 15:04

Esittelijä Seppä Mari 14.01.2022 15:15